

Obsah

Seznam použitých zkratk	5
-------------------------	---

ČÁST I

OBEČNÁ ČÁST

1. Obecná charakteristika rodinného práva

<i>Doc. JUDr. Milana Hrušáková, CSc.</i>	8
--	---

1.1 Rodina a společnost	8
-------------------------	---

1.2 Pojem a předmět rodinného práva, místo rodinného práva v systému práva	12
--	----

1.3 Principy rodinného práva	17
------------------------------	----

1.3.1 Princip blaha dítěte	18
----------------------------	----

1.3.2 Princip rovnosti subjektů rodinného práva	20
---	----

1.3.3 Princip vzájemné pomoci	21
-------------------------------	----

1.4 Historický vývoj a prameny rodinného práva	22
--	----

1.4.1 Vývoj právní úpravy rodinného práva na našem území	22
--	----

1.4.2 Prameny rodinného práva	28
-------------------------------	----

2. Rodinněprávní vztahy

2.1 Pojem, podstata a kritéria klasifikace rodinněprávních vztahů	33
---	----

2.2 Specifické rysy rodinněprávních vztahů a jejich obecná charakteristika	37
--	----

2.3 Prvky rodinněprávního vztahu	40
----------------------------------	----

2.3.1 Subjekty rodinněprávních vztahů	40
---------------------------------------	----

2.3.2 Předmět (objekt) rodinněprávních vztahů	42
---	----

2.3.3 Obsah rodinněprávních vztahů	43
------------------------------------	----

Vybraná literatura k rodinnému právu	45
---	----

ČÁST II MANŽELSTVÍ

3. Pojem manželství – všeobecný výklad	
<i>Doc. JUDr. Milana Hrušáková, CSc.</i>	48
4. Zasnoubení	51
5. Vznik manželství	53
5.1 Prohlášení snoubenců	53
5.2 Předodдавkové řízení	56
5.3. Občanský sňatek	59
5.4 Církevní sňatek	62
5.5 Uzavření manželství zástupcem	65
5.6 Manželství uzavírané v cizině	66
6. Neplatnost a neexistence manželství	67
6.1 Obecné úvahy	67
6.2 Neplatné manželství	68
6.2.1 Porušení principu monogamie (<i>impedimentum ligaminis</i>)	69
6.2.2 Příbuzenský vztah (<i>impedimentum consanguinitatis</i>)	70
6.2.3 Nedostatek věku (<i>impedimentum aetatis</i>)	71
6.2.4 Duševní porucha	73
6.2.5 Vady právního úkonu	75
6.2.6 Konvalidace neplatného manželství	76
6.2.7 Právní následky prohlášení manželství za neplatné	78
6.3 Zdánlivé manželství	79
7. Vztahy mezi manžely	
<i>JUDr. Zdeňka Králíčková, Ph.D.</i>	82
7.1 Obecné úvahy	82
7.2 Osobní práva a povinnosti manželů	85
7.2.1 Základní práva a povinnosti manželů	85

7.2.2 Další práva a povinnosti manželů	88
7.2.3 Výkon povolání a pracovní uplatnění jednoho z manželů	90
7.2.4 Zákonné zastupování mezi manžely	91
7.2.5 Solidární závazky manželů	92
7.3 Manželské majetkové právo	93
7.3.1 Společné jmění manželů	96
7.3.1.1 Předmět společného jmění manželů	96
7.3.1.2 Možnosti smluvních modifikací předmětu společného jmění manželů	97
7.3.1.3 Vznik společného jmění manželů	99
7.3.1.4 Závazky manželů	99
7.3.1.5 Manželé a podnikání	100
7.3.1.6 Zánik společného jmění manželů	101
7.3.1.7 Vypořádání společného jmění manželů	101
Exkurz	
Systémy právní úpravy majetkových vztahů mezi manžely	103
7.3.2 Společné bydlení manželů	105
7.3.2.1 Obecné úvahy	105
7.3.2.2 Právní důvody bydlení	105
7.3.2.3 Právní význam odděleného bydlení neboli „odluky“	107
7.3.3 Vyživovací povinnost mezi manžely	108
7.3.3.1 Obecné úvahy	108
7.3.3.2 Vznik vyživovací povinnosti mezi manžely	110
7.3.3.3 Rozsah vyživovací povinnosti mezi manžely	113
7.3.3.4 Řízení o určení vyživovací povinnosti	113
7.3.3.5 Zánik vyživovací povinnosti	114
8. Zánik manželství	
<i>Doc. JUDr. Milana Hrušáková, CSc.</i>	115
8.1 Zánik manželství smrtí jednoho z manželů	115
8.2 Zánik manželství prohlášením manžela za mrtvého	115
8.3 Zrušení manželství rozvodem	117
8.3.1 Obecné úvahy	117

8.3.2	Základní úprava rozvodu manželství (sporný rozvod)	121
8.3.3	Rozvod s tvrdostní klauzulí, ztížený rozvod	122
8.3.4	Tzv. nesporný (smluvený) rozvod	124
8.3.5	Rozvod manželství s nezletilými dětmi	127
8.3.6	Řízení o rozvod manželství	134
8.4	Právní následky zániku manželství	135
8.5	Vyživovací povinnost mezi rozvedenými manžely	
	<i>JUDr. Zdeňka Králíčková, Ph.D.</i>	137
8.5.1	Obecné úvahy	137
8.5.2	Vznik vyživovací povinnosti mezi rozvedenými manžely	139
8.5.3	Rozsah vyživovací povinnosti mezi rozvedenými manžely	142
8.5.4	Řízení o určení výživného rozvedeného manžela	143
8.5.5	Zánik vyživovací povinnosti mezi rozvedenými manžely	144
9.	Nesezdané soužití	
	<i>JUDr. Zdeňka Králíčková, Ph.D.</i>	145
9.1	Obecné úvahy	145
9.2	Vymezení pojmů	147
9.3	Vztahy druha a družky v osobní sféře	150
9.4	Vztahy druha a družky v majetkové sféře	150
9.5	Vyživovací povinnost mezi druhem a družkou	151
9.6	Dědické nároky druha a družky	152
	9.6.1 Dědění ze zákona	152
	9.6.2 Dědění ze závěti	153
9.7	Bydlení druha a družky	154
9.8	Vztahy druha a družky ke společnému dítěti	154
	Vybraná literatura	156

ČÁST III

PŘÍBUZENSTVÍ

10. Pojem příbuzenství, švagrovství	
<i>Doc. JUDr. Milana Hrušáková, CSc.</i>	160
11. Určení rodičovství	162
11.1 Určení mateřství	163
11.2 Určení a popření otcovství	167
11.2.1 První domněnka otcovství	167
11.2.2 Druhá domněnka otcovství	172
11.2.3 Třetí domněnka otcovství	176
11.3 Popření otcovství nejvyšším státním zástupcem	181
12. Obecná charakteristika právního vztahu mezi rodiči a dětmi	183
Exkurz	
Státní příslušnost dítěte	187
13. Určení jména a příjmení	188
13.1 Určení jména	189
13.2 Určení příjmení	190
13.3 Změna jména a příjmení	192
14. Rodičovská zodpovědnost	194
14.1 Obecné úvahy	194
14.2 Právní úprava výchovy dítěte	197
14.3 Zastupování dítěte	200
14.4 Správa jmění dítěte	202
14.4.1 Správa jmění rodičů	202
14.4.2 Opatrovník pro správu jmění	204
14.5 Výkon rodičovské zodpovědnosti	206
14.5.1 Výkon rodičovské zodpovědnosti ve vztahu k dítěti	207
14.5.2 Vzájemný vztah rodičů při výkonu jejich rodičovské zodpovědnosti	207
14.5.3 Výkon rodičovských práv ve vztahu ke třetím osobám	209

14.6 Pozastavení výkonu rodičovské zodpovědnosti, její omezení a zbavení	210
15. Práva a povinnosti dětí vůči rodičům	213
15.1 Obecné úvahy	213
15.2 Práva dítěte vůči rodičům	213
15.3 Povinnosti dítěte vůči jeho rodičům	217
16. Vyživovací povinnost mezi příbuznými	219
<i>JUDr. Zdeňka Králíčková, Ph.D.</i>	
16.1 Obecné úvahy	219
16.1.1 Charakteristika právní úpravy vyživovací povinnosti	219
16.1.2 Druhy výživného	220
16.1.3 Konkurence druhů výživného	221
16.1.4 Rozsah výživného	222
16.1.5 Promlčení výživného	224
16.1.6 Přiznání výživného	225
16.1.7 Aktuálnost výživného	225
16.1.8 Splatnost výživného	225
16.1.9 Dobré mravy	226
16.1.10 Započtení výživného	227
16.1.11 Změna poměrů	228
16.1.12 Zánik výživného	228
16.1.13 Úhrada plnění za jiného	229
16.2 Vyživovací povinnost rodičů k dětem	230
16.2.1 Obecné úvahy	230
16.2.2 Vznik vyživovací povinnosti rodičů k dětem	231
16.2.3 Rozsah vyživovací povinnosti rodičů k dětem	234
16.2.4 Zálohování výživného	237
16.2.5 Řízení o určení výživného pro dítě	238
16.2.6 Trvání a zánik vyživovací povinnosti rodičů k dětem	240
16.3 Vyživovací povinnost dětí vůči rodičům	241
16.3.1 Vznik vyživovací povinnosti dětí vůči rodičům	241
16.3.2 Rozsah vyživovací povinnosti dětí vůči rodičům	243

16.3.3 Zánik vyživovací povinnosti dětí vůči rodičům	244
16.4 Vyživovací povinnost mezi ostatními příbuznými	244
16.4.1 Obecné úvahy	244
16.4.2 Vznik vyživovací povinnosti mezi ostatními příbuznými	245
16.4.3 Rozsah vyživovací povinnosti mezi ostatními příbuznými	248
16.4.4 Zánik vyživovací povinnosti mezi ostatními příbuznými	248
16.4.5 Řízení o určení vyživovací povinnosti mezi ostatními příbuznými	249
16.5 Příspěvek na výživu a úhradu některých nákladů neprovdané matce	249
16.5.1 Obecné úvahy	249
16.5.2 Práva neprovdané matky dítěte	252
16.5.3 Práva těhotné ženy	255
17. Osvojení	258
17.1 Obecné úvahy	258
17.2 Pojem a druhy osvojení	259
17.2.1 Pojem osvojení	259
17.2.2 Druhy osvojení	261
17.3 Právní úprava	263
17.4 Předpoklady osvojení	271
17.4.1 Předpoklady osvojení obecně	271
17.4.1.1 Nedostatečné nebo chybějící rodinné prostředí	272
17.4.1.2 Zájem dítěte a společnosti na vytvoření nového rodinného prostředí	279
17.4.1.3 Zásadně souhlas nezletilého dítěte	281
17.4.1.4 Existence vhodného budoucího osvojitele a jeho vůle nezletilé dítě osvojit	282
17.4.1.5 Obligatorní preadopční (zatímní) péče	287
17.4.2 Předpoklady stanovené pro nezrušitelné osvojení	289
17.4.3 Přeměna prostého osvojení v osvojení nezrušitelné	290

17.5 Řízení o osvojení a jiná řízení	290
17.5.1 Obecné úvahy	290
17.5.2 Incidenční řízení	290
17.5.3 Řízení o preadopční (zatímní) péči	292
17.5.4 Řízení o zprostředkování osvojení	292
17.5.5 Vlastní řízení o osvojení	294
17.6 Právní následky osvojení	295
17.7 Zrušení osvojení	298
18. Vztahy dítěte ke třetím osobám	300
18.1 Vztahy dítěte k příbuzným	300
18.1.1 Obecné úvahy	300
18.1.2 Vztahy dítěte k prarodičům	300
18.1.3 Vztahy dítěte k sourozencům	303
18.2 Vztahy dítěte k nevlastnímu rodiči	305
18.3 Svěření dítěte do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče	308
18.3.1 Obecné úvahy	308
18.3.2 Předpoklady a podmínky	308
18.3.3 Vymezení práv a povinností	309
18.3.4 Zánik právního vztahu	311
18.4 Pěstounská péče	312
18.4.1 Obecné úvahy	312
18.4.2 Pojem	313
18.4.3 Právní úprava pěstounské péče	315
18.4.4 Předpoklady a podmínky pro vznik pěstounské péče	315
18.4.5 Zprostředkování pěstounské péče	319
18.4.6 Rozhodování o předpěstounské péči	320
18.4.7 Rozhodování o pěstounské péči	321
18.4.8 Práva a povinnosti pěstouna, dítěte a jeho rodičů	321
18.4.9 Hmotné zabezpečení pěstounské péče	323
18.4.10 Kontrola pěstounské péče	328
18.4.11 Zánik pěstounské péče	329
Vybraná literatura	330

ČÁST IV**OPATROVNICTVÍ A PORUČENSTVÍ****19. Obecný výklad***Doc. JUDr. Milana Hrušáková, CSc.* 336**20. Opatrovnictví** 337**21. Poručenství** 339

21.1 Vznik poručenství a osoba poručníka 339

21.2 Obsah poručenství 342

21.3 Zánik poručenství 343

Vybraná literatura 345**ČÁST V****SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANA****22. Sociálně-právní ochrana***Doc. JUDr. Milana Hrušáková, CSc.* 348

22.1 Pojem sociálně-právní ochrany 348

22.2 Orgány sociálně-právní ochrany 348

22.3 Komu je určena sociálně-právní ochrana 349

22.4 Zásady sociálně-právní ochrany 350

23. Intervence státu do rodinných vztahů 352

23.1 Výchovná opatření 353

23.2 Ústavní a ochranná výchova 355

23.2.1 Ústavní výchova 355

23.2.2 Ochranná výchova 358

Věcný rejstřík 360